

وزیری - خالقی Vaziri - Khaleghi

۲۰ آهنگ برای تار و سه تار
اثر علینقی وزیری - روح ا... خالقی
آوانگاری و ویرایش
محمدرضا گرگینزاده، علاء ایجادی

20 Songs for Tar & Setar
Transcribed, Edited & Revised by:
M.R.Gorginzadeh & Ala Ijadi

بتهوون

سرشناسه : وزیری، علی نقی، ۱۳۵۸-۱۲۶۶ .
 عنوان و نام پدیدآور : بیست آهنگ برای تار و سه تار / اثر علی نقی
 وزیری - روح اله خالقی؛ بازنویسی و ویرایش
 محمدرضا گرگین زاده؛ علاء ایجاد.
 مشخصات نشر : تهران: سرود، ۱۳۸۹.
 مشخصات ظاهری : ۶۵ ص. : پارتیسیون. : ۲۹×۲۲ س.م.
 فروست : گلپای جاویدان ۱۷.
 شابم : 979-0-802602-56-4
 وضعیت فهرست نویسی : فیپا
 یادداشت : پشت جلد به انگلیسی Vaziri - Khaleghi
 20 song for Tar & Setar.
 موضوع : موسیقی برای تار -- پارتیسیون.
 موضوع : سه تار -- پارتیسیون.
 شناسه افزوده : خالقی، روح اله، ۱۳۴۴-۱۲۸۵.
 شناسه افزوده : گرگین زاده، محمدرضا، ۱۳۲۷-۱۳۹۱.
 شناسه افزوده : ایجاد، علاء، ۱۳۳۱-
 رده بندی کنگره : ۱۳۸۹ ۴۱۵ و ۶۵۴/ت MT
 رده بندی دیویی : ۷۸۹/۷۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۱۵۸۶۱۱۵

انتشارات سرود
 تهران - میدان هفتم تیر - ابتدای بهار شیراز - شماره ۱۴
 تلفن: ۸۸۸۳۶۱۰۴ و ۸۸۳۱۸۵۹۱-۲ دورنگار: ۸۸۳۰۸۹۲۴

وزیری - خالقی (بیست آهنگ برای تار و سه تار) علی نقی وزیری - روح اله خالقی
 بازنویسی و ویرایش محمدرضا گرگین زاده - علاء ایجاد
 نت نویسی، تایپ و صفحه آرایی زهرا محقق - مهدی اکبرنژاد
 طرح جلد مرتضی ممیز
 چاپ و صحافی شمس
 نوبت چاپ دوم - ۱۳۹۷
 تیراژ ۲۰۰ نسخه
 شابم: ۹۷۹-۰-۸۰۲۶۰۲-۵۶-۴ ISMN: 979-0-802605-56-4

حق چاپ و نشر برای انتشارات سرود محفوظ است.

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

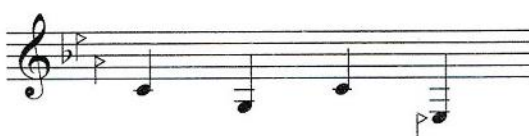
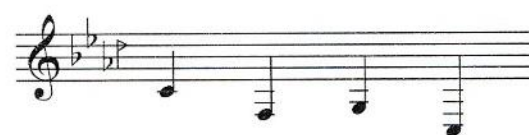
فهرست
(بخش اول - روح الله خالقی)

نام آهنگ	کوک ساز	صفحه
۱ - ای ایران	(دشتی لا)	۱۰
۲ - بهار دلنشین	(اصفهان دو)	۱۲
۳ - چنگ رودکی	(اصفهان سل)	۱۴
۴ - لاله‌ی خونین	(افشاری سل)	۱۸
۵ - شب جوانی	(همایون لاکرن)	۲۰
۶ - حالا چرا	(عشاق - بوسلیک سل)	۲۲
۷ - مستی عاشقان	(چهارگاه سل)	۲۸
۸ - آرزوی ما تویی	(شور لا)	۳۱
۹ - یار رمیده	(شوشتری سل)	۳۴
۱۰ - رنگ ماهور	(ماهور دو)	۳۷

(بخش دوم - علی نقی وزیری)

کوک ساز

نام آهنگ

۴۰		۱ - ای وطن
۴۲		۲ - عاشق ساز
۴۴		۳ - بسته‌ی دام
۴۶		۴ - خریدار تو
۴۸		۵ - عهد شکن
۵۰		۶ - در کنار گلزار
۵۲		۷ - ای کاروان آهسته رو (۱)
۵۴		۸ - ای کاروان آهسته رو (۲ اجرایی دیگر)
۵۶		۹ - شکایت نی
۶۰		۱۰ - افسانه عشق
۶۳		۱۱ - مشتاق و پریشان

سرود ای ایران

مقدمه $\text{♩} = 108$

1.

2.

آواز

ساز

آواز

ساز

آواز

سرود ای ایران

شعر: حسین گل گلاب

ای خاکت سرچشمه هنر
پاینده مانی تو جاودان

* * *

جان من فدای خاک پاک میهنم
دور از تو نیست اندیشه‌ام
پاینده باد خاک ایران ما

* * *

خاک دشتت بهتر از زر است
برگو بی مهر تو چون کنم

* * *

نور ایزدی همیشه رهنمای ماست
دور از تو نیست اندیشه‌ام
پاینده باد خاک ایران ما

ای ایران، ای مرز پرگهر
دور از تو اندیشه‌ی بدان

ای ... دشمن ار تو سنگ خارهای، من آهنم
مهر تو چون شد پیشه‌ام
در راه تو، کی ارزشی دارد این جان ما

سنگ کوهت در و گوهر است
مهرت از دل کی برون کنم

تا ... گردش جهان و دور آسمان به پاست
مهرتو چون شد پیشه‌ام
در راه تو کی ارزشی دارد این جان ما

سرود ای ایران

شعر: حسین گل گلاب

ای خاکت سرچشمه هنر
پاینده مانی تو جاودان

* * *

جان من فدای خاک پاک میهنم
دور از تو نیست اندیشه‌ام
پاینده باد خاک ایران ما

* * *

خاک دشتت بهتر از زر است
برگو بی مهر تو چون کنم

* * *

نور ایزدی همیشه رهنمای ماست
دور از تو نیست اندیشه‌ام
پاینده باد خاک ایران ما

ای ایران، ای مرز پرگهر
دور از تو اندیشه‌ی بدان

ای ... دشمن ار تو سنگ خارهای، من آهنم
مهر تو چون شد پیشه‌ام
در راه تو، کی ارزشی دارد این جان ما

سنگ کوهت در و گوهر است
مهرت از دل کی برون کنم

تا ... گردش جهان و دور آسمان به پاست
مهرتو چون شد پیشه‌ام
در راه تو کی ارزشی دارد این جان ما

بهار دلنشین

شعر: بیژن ترقی

ای بهار آرزو	بر سرم سایه فکن	تا بهار دلنشین آمده	سوی چمن
تا که گلباران شود	کلبه‌ی ویران من	چون نسیم نوبهار	بر آشیانم کن گذر
تا نسیم از کوی گل	آمد بیا دامن‌کشان	تا بهار زندگی	آمد بیا آرام جان
چون سرشکم در کنار	بنشین نشان سوز نهان	چون سپندم بر سر	آتش‌نشان بنشین دمی

بند دوم

ای بهار آرزو	بر سرم سایه فکن	تا بهار دلنشین آمده	سوی چمن
تا که گلباران شود	کلبه‌ی ویران من	چون نسیم نوبهار	بر آشیانم کن گذر
چون لاله‌ی تنها ببین	بر چهره داغ حسرتم	بازآ ببین در حیرتم	بشکن سکوت خلوتم
بازآ چو گل در این بهار	سر را بنه بر سینه‌ام	ای روی تو آینه‌ام	عشقت غم دیرینه‌ام

روح... خالقی آهنگساز، رهبر ارکستر و تنویسین موسیقی در سال ۱۲۸۵ هجری شمسی در خانواده‌ای فرهیخته متولد شد. پدرش میرزا عبدالله خان، دستی در موسیقی داشت و نواختن تار را نزد میرزا حسینقلی و داماد وی و مدتی نزد درویش‌خان فرا گرفته بود و با اهل هنر و فرهنگ مجالست داشت.

خالقی تحصیلات ابتدایی را در مدرسه آمریکایی‌ها و متوسطه را در دارالفنون به پایان برد و سپس از دانش‌سرای عالی در رشته‌ی زبان و ادبیات فارسی موفق به اخذ مدرک لیسانس گردید.

موسیقی را از راه گوش در خانواده و نواختن ویولن و ردیف را نزد داماد عمه‌ی خویش میرزا رحیم کامنجه‌کش و بعدها مدتی نزد رضا محجوبی فرا گرفت. پس از تأسیس مدرسه موسیقی وزیری در سال ۱۳۰۲ در سبک هنرجویان این مدرسه درآمد و بعدها در همان‌جا به استادی رسید.

ورود به مدرسه‌ی وزیری نقطه‌ی عطفی در زندگی هنری وی گردید و از آن پس موسیقی را به صورت آکادمیک دنبال نمود و بعدها نیز دانش خود را در زمینه‌های هارمونی و موسیقی پلی‌فونی از راه مکتبه با یکی از دانشگاه‌های پاریس تکمیل نمود.

خالقی در سال ۱۳۲۰ به عنوان معاون اداره موسیقی و هنرستان عالی موسیقی مشغول به کار شد و در سال ۱۳۲۳ انجمن موسیقی ملی ایران را بنیاد گذاشت و با تشکیل ارکستر موسیقی ملی آثار متعددی را تنظیم و اجرا نمود.

در سال ۱۳۲۸ هنرستان موسیقی ملی را تأسیس نمود و در سال ۱۳۳۸ از کارهای دولتی کناره‌گیری کرده و به تقاضای خودش بازنشسته گردید.

بین سال‌های ۴۲ - ۱۳۴۰ با پیوستن به گروه گلها به کارهای آن عمق و وسعت بخشید و ارکستر کامل‌تر و مجهزتری را به نام ارکستر گلها پایه‌گذاری نمود و تعداد قابل توجهی از تصانیف و آثار قدیمی از جمله آثار شیدا و عارف را بازسازی، تنظیم و با همان ارکستر اجرا نمود.

از اهم آثار به جا مانده از این موسیقیدان بزرگ ایران در زمینه آهنگسازی می‌توان از سرود ای ایران، قطعات چنگ رودکی، حالا چرا، ای آتشین لاله، بهار دلنشین و تنظیم آثار عارف و شیدا نام برد.

از آثار قلمی او نیز صرفنظر از مقالات متعدد و تأثیرگذار در همه‌ی عرصه‌های موسیقی که در نشریات مختلف به چاپ رسیده - ۴ جلد کتاب آموزش ویولن، چاپ ۳ جلد دستور مقدماتی تار و سه تار، سرگذشت موسیقی ایران در ۳ مجلد، نظری به موسیقی در ۲ جلد و آموزش هماهنگی را می‌توان نام برد. انتشار مجله موسیقی چنگ نیز از دیگر کارهای جالب وی بود که چند شماره بیشتر چاپ نشد. دیگر این‌که دو یادگار گرانبه‌ای فرخ و گلنوش از او به جا مانده که خانم گلنوش خالقی از موسیقیدانان برجسته بوده و از جمله کارهای وی ثبت و ضبط و اجرای آثار پدر گران قدرش می‌باشد.

شادروان روح... خالقی پس از قریب ۵۹ سال خدمات بی‌نظیر به موسیقی ایران سرانجام در سال ۱۳۴۴ در شهر سان‌بورگ دارفانی را وداع گفت و به دیار باقی شتافت. روحش قرین رحمت و یادش گرامی باد.

کلنل علینقی خان وزیری در سال ۱۲۶۶ هجری شمسی در تهران متولد شد. پدرش موسی‌خان، نظامی بود و مادرش اهل هنر و فرهنگ و علاقه‌مند به موسیقی. او نخستین بانویی بود که مدرسه دخترانه دائر نمود. وزیری پس از تحصیلات ابتدایی به شغل پدر پیوست و در قزاق‌خانه به آموزش علوم و فنون نظامی مشغول شد و تا درجه کلنلی (سرهنگی) پیش رفت.

نخستین درس‌های تار (و نیز زبان فرانسه) را نزد دایی‌اش حسین قللی‌خان قزل‌ایاغ فراگرفت و بعدها از طریق درویش‌خان مکتب میرزا عبدالله را دنبال نمود و نیز با کمک کشیش پروو فروا با خط موسیقی آشنا شده (در همین ایام برای اولین بار ردیف میرزا عبدالله را به خط نت نگاشت) و مطالعه علوم نظری موسیقی را پی گرفت. بعدها با رفتن به اروپا (فرانسه و مدتی آلمان) دانش موسیقی خود را در زمینه‌های مختلف تکمیل نمود.

وزیری در بازگشت به ایران در سال ۱۳۰۲ مدرسه عالی موسیقی تأسیس نمود که تا سال ۱۳۱۲ ادامه داشت و موسیقیدانان متعددی تربیت نمود که از مشهورترین آن‌ها روح‌الله خالقی، ابوالحسن منیا، موسی معروفی، حسینعلی ملّاح، ستجری، فروتن‌راد و خادم میثاق را می‌توان نام برد. از این پس وزیری مورد غضب حکومت واقع شده و به مدت ۲ سال خانه نشین شد.

سال ۱۳۱۵ به تدریس در دانشگاه تهران مشغول شد و تا سال ۱۳۴۴ که سال بازنشستگی نامبرده است در سمت استادی این دانشگاه باقی بود، ضمن اینکه هزار چندگانه‌ی در گمسیون‌ها و شور‌های مربوط به موسیقی نیز حضور داشت.

از وزیری علاوه بر صفحات به جا مانده از نوازندگی بی‌بدیل و درخشان او با تار، آهنگ‌ها و قطعات بسیاری در زمینه آهنگسازی به جا مانده که گستره‌ی وسیعی از سرودهای مدارس گرفته تا مارش، دوتوازی، اپرا، اپرت، قطعات بی‌کلام و تصانیف متعدد را در بر می‌گیرد؛ اپرت گلرخ و شوهر بدگمان و قطعات بندباز، ژیمناستیک موزیکال و دخترک ژولیده و نیز تصنیف‌های، دلتنگ، کاروان و عاشق ساز نمونه‌هایی از جمله مشهورترین آثار وی هستند.

از آثار قلمی او نیز دو جلد دستور تار، دو جلد دستور ویولن، تئوری موسیقی، هارمونی در موسیقی ایران، سرودهای مدارس و زیباشناسی و مقالات متعدد در نشریات را می‌توان نام برد.

وزیری را "پدر موسیقی مدرن ایران" نامیده‌اند چرا که علاوه بر رواج موسیقی علمی غربی در ایران برای اولین بار به‌طور همه‌جانبه به موسیقی نگریست و برای وجوه مختلف آن طرح و نقشه و ایده داشت و سعی کرد موسیقی ایران را بر مبنای دستاوردهای علمی به صورت آکادمیک گسترش دهد، که صرف‌نظر از قضاوت درباره آن، تحولی عمیق در موسیقی ایران ایجاد کرد.

شادروان وزیری در سال ۱۳۵۰ به عنوان استاد ممتاز دانشگاه برگزیده شد و در سال ۱۳۵۸ در سن ۹۲ سالگی وفات یافت. روانش شاد و یادش گرامی باد.